Biroul permanent al Senatului
Bp. 369 / 3 . 09 . 2025

ROMÂNIA
SENAT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Către Biroul Permanent al Senatului,

În temeiul prevederilor art. 74 din Constituția României, republicată, al art. 92 din Regulamentul Senatului, republicat, și al art. 92 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, vă înaintez, alăturat, pentru a putea fi suspusă spre dezbatere și adoptare, **Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**, însoțită de Expunerea de motive.

În temeiul art. 115 alin. (1) din Regulamentul Senatului, republicat, și al art. 118 alin. (1) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, vă solicit aplicarea procedurii de urgență pentru dezbaterea și adoptarea propunerii legislative.

Inițiatori:

senator PNL Cătălin-Daniel FENECHIU
senator PNL Cristian-Augustin NICULESCU-ȚÂGÂRLAȘ
senator PSD Robert-Marius CAZANCIUC
senator PSD Ion- Cristinel RUJAN

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT **CAMERA DEPUTAȚILOR**

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic. - Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(10) La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei **și altor activități conexe**, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afectațiune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscrierea efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege."

2. După articolul 5 se introduce un nou articol, art. 5[1], cu următorul cuprins:

„Articolul 5[1]
(1) Bunurile aflate în patrimoniul formelor de exercitare a profesiei de avocat se utilizează cu prioritate pentru desfășurarea activităților specifice exercitării profesiei de avocat.
(2) Utilizarea bunurilor prevăzute la alin. (1) în activități conexe exercitării profesiei de avocat este permisă, în măsura în care:
a) respectă reglementările profesionale și cele privitoare la integritatea profesiei și la păstrarea secretului profesional al avocatului;
b) nu lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
c) nu afectează exercitarea corespunzătoare a profesiei de avocat în sediul principal și, după caz, în sediile secundare și birourile de lucru avizate de consiliul baroului;
d) este conformă cu hotărârile organelor de conducere ale formei de exercitare a profesiei.
(3) Afectarea bunurilor în scopul exercitării profesiei de avocat nu exclude utilizarea în alte scopuri a acestora, în condițiile prevăzute de lege."

3. La articolul 16, după litera d) se introduc două noi litere, lit. d^1) și d^2), cu următorul cuprins:

„d^1) calitatea de administrator sau membru al consiliului de administrație al unei societăți prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția ca obiectul de activitate al societății să nu aducă atingere principiilor fundamentale ale profesiei de avocat, inclusiv demnității, independenței și confidențialității profesionale, iar exercitarea funcției să nu genereze conflicte de interese cu exercitarea profesiei de avocat;
d^2) calitatea de acționar, asociat sau asociat unic al unei societăți prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția ca societatea să nu aibă ca obiect de activitate activități incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat, iar implicarea patrimonială a avocatului să nu conducă la situații de conflict de interese ori confuzie între patrimoniul profesional și cel comercial."

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI,
Mircea ABRUDEAN

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
Sorin-Mihai GRINDEANU

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă privind modificarea şi completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea şi exercitarea profesiei de avocat

I. Premise generale

Profesia de avocat reprezintă un pilon esenţial al sistemului de justiţie şi statului de drept. Exercitarea acestei profesii implică nu doar cunoştinţe juridice, ci şi respectarea unor standarde etice şi deontologice care garantează independenţa, confidenţialitatea şi demnitatea actului de apărare. Evoluţiile economice, sociale şi instituţionale din ultimele două decenii impun, însă, o actualizare şi o flexibilizare prudentă a regimului juridic aplicabil profesiei, în vederea asigurării unei coerenţe între exigenţele de etică profesională şi realităţile juridice şi economice contemporane.

În acest context, se impune o intervenţie legislativă care să vizeze trei aspecte esenţiale, în prezent insuficient reglementate sau necorelate cu jurisprudenţa europeană şi cu bunele practici ale altor state membre ale Uniunii Europene:

1. regimul juridic al bunurilor aflate în patrimoniul formelor de exercitare a profesiei de avocat;
2. compatibilitatea calităţii de avocat cu cea de administrator sau membru al consiliului de administraţie al unei societăţi;
3. compatibilitatea calităţii de avocat cu poziţia de acţionar, asociat sau asociat unic al unei societăţi.

II. Regimul juridic al bunurilor imobile aparţinând formelor de exercitare a profesiei

În conformitate cu dispoziţiile *Legii nr. 51/1995*, formele de exercitare a profesiei de avocat deţin un patrimoniu distinct de cel personal al avocatului. Cu toate acestea, legea nu reglementează expres regimul juridic al bunurilor care compun acest patrimoniu, în special al bunurilor imobile utilizate ca sedii profesionale.

În lipsa unei reglementări privind **afectaţiunea specială** a acestor bunuri şi posibilitatea utilizării lor pentru activităţi conexe (de exemplu, formare profesională, proiecte academice, consultanta in domenii auxiliare dreptului), apar frecvente chestiuni juridice privind natura folosintei bunului profesional.

Afectatiunea este o institutie juridica specifica dreptului civil, ce vizeaza alocarea unui bun pentru un scop determinat, fara a-i schimba regimul de proprietate. In cazul formelor de exercitare a profesiei de avocat, aceasta afectatiune trebuie inteleasa intr-un mod **functional si proportional**,

care sa nu transforme sediul profesional intr-un spatiu exclusiv, etans, ci sa permita utilizarea sa si in forme compatibile cu statutul profesiei, cu respectarea confidentialitatii si a demnitatii.

Analiză comparativă:

- **Franța:** Regulamentului Intern al profesiei de avocat – RIN permite utilizarea sediului profesional pentru activitati compatibile, precum formarea juridica, conferinte, editare juridica, etc., sub rezerva respectarii principiului independentei.
- **Italia**: Consiglio Nazionale Forense recunoaste posibilitatea utilizarii imobilului profesional in scopuri conexe, daca nu interfereaza cu obligatiile etice.
- **Germania**: Legea federala privind avocatii (BRAO) permite utilizarea spatiilor profesionale si pentru activitati colaterale, daca se asigura delimitarea clara a acestora si se pastreaza secretul profesional.

In conditiile in care formele de exercitare a profesiei se implica tot mai frecvent in activitati academice, proiecte interdisciplinare, consiliere in domenii tehnice (IT, fiscalitate, dreptul mediului), este esential ca legislatia nationala sa **clarifice regimul bunurilor profesionale**, pentru a permite o utilizare complementara, dar strict reglementata, a acestora.

III. Compatibilitatea calității de avocat cu funcția de administrator sau membru al consiliului de administrație al unei societăți

O alta zona de incertitudine juridica o constituie posibilitatea avocatului de a ocupa pozitia de **administrator** intr-o societate, fie in calitate de administrator executiv (director general, CEO), fie de administrator neexecutiv (membru al consiliului de administratie sau de supraveghere).

Aceasta chestiune ridica doua niveluri de analiza:

- **etic**, referitor la riscul de conflict de interese si la vulnerabilizarea independentei profesionale;
- **juridic**, privind posibila incompatibilitate intre statutul de avocat si exercitarea unei functii de gestiune intr-o entitate terta.

Analiză comparativă:

- **Franta**: Avocatul poate deveni membru in consilii de administratie (neexecutiv), dar exercitarea unor functii executive este conditionata de absenta conflictelor de interese si de aprobarea baroului.

- **Spania**: Avocatul poate avea functii de conducere, dar este obligat sa declare aceasta pozitie si sa evite orice suprapunere cu activitatea profesionala.
- **Germania**: Calitatea de administrator este privita cu rezerve de legea profesionala, fiind compatibila doar in conditii restrictive si cu obligatia separarii activitatilor.

In Romania, in lipsa unei prevederi legale exprese, barourile interpreteaza diferentiat acest aspect. Desi *art. 16 din Legea nr 51/1995* interzice exercitarea profesiei impreuna cu activitati „incompatibile cu demnitatea profesiei", interpretarea acestui text este adesea subiectiva si inegala. Un cadru clar ar permite evitarea sanctiunilor neunitare si ar asigura **predictibilitate și transparență profesională.**

IV. Compatibilitatea calității de avocat cu poziția de acționar, asociat sau asociat unic al unei societăți

Pozitia avocatului ca **asociat unic** intr-o societate reglementata de *Legea nr 31/1990 privind societatile, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare* este inca o zona gri in dreptul romanesc. Aceasta situatie genereaza temeri privind:

- confuzia dintre patrimoniul profesional si cel comercial;
- utilizarea societatii ca paravan pentru activitati economice non-juridice;
- incalcarea principiului separarii intre activitatea profesionala si cea economica.

Analiză comparativă:

- **Olanda**: Accepta asocierea unica in masura in care societatea are un obiect de activitate compatibil cu normele profesiei de avocat.
- **Belgia**: Accepta asocierea unica daca este declarata la barou si este compatibila cu independenta profesionala.
- **Italia**: Permite detinerea in totalitate a unei firme non-juridice, daca aceasta nu este operativa sau activa pe piata si nu interfereaza cu activitatea de avocat.

Prin clarificarea posibilitatii de asociere unica, cu conditia declararii si delimitarii patrimoniale stricte, profesia ar putea permite initiative antreprenoriale compatibile (ex: firme de consultanta fiscala, formare juridica, dezvoltare de platforme legale digitale), fara a incalca principiile statutului profesional.

V. Concluzie

Propunerea legislativa urmareste armonizarea normelor interne cu standardele europene in materia exercitarii profesiei de avocat, intr-un mod care pastreaza:

- **independența și demnitatea profesiei**,
- **separarea clară între patrimoniul profesional și cel economic**,
- **protecția interesului public și a justițiabililor**.

Reglementarea acestor aspecte nu doar că reduce incertitudinile juridice, dar contribuie și la **creșterea transparenței, a predictibilității și a încrederii în profesia de avocat**, într-un context juridic și economic tot mai complex.